

Кравчук Н. О.,
к.е.н., доцент, завідувач кафедри фундаментальних
та спеціальних дисциплін,
Нововолинський навчально-науковий інститут економіки та менеджменту,
Західноукраїнський національний університет,
м. Нововолинськ,
Михальчук В. В.,
здобувач вищої освіти,
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль
Кравець В. М.,
здобувач вищої освіти,
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль

ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА РОЗВИТОК МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

У сучасних умовах трансформації системи публічного управління України особливої актуальності набуває проблема забезпечення сталого соціально-економічного розвитку територіальних громад. В умовах децентралізації, воєнних викликів та необхідності післявоєнного відновлення держави важливого значення набуває формування ефективних механізмів взаємодії органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадянського суспільства. Одними з ключових інструментів такого розвитку виступають публічно-приватне партнерство та підтримка малого і середнього бізнесу на місцевому рівні.

Публічно-приватне партнерство є важливим механізмом залучення приватного капіталу, управлінських компетенцій та інноваційних підходів до реалізації суспільно значущих проектів [2]. Використання інструментів партнерства дозволяє органам місцевої влади підвищити ефективність управління ресурсами територій, модернізувати інфраструктуру, покращити якість надання публічних послуг та стимулювати економічну активність громад. Особливого значення публічно-приватне партнерство набуває у сферах транспортної інфраструктури, житлово-комунального господарства, охорони здоров'я, освіти та цифровізації адміністративних послуг [4].

Водночас малий та середній бізнес виступає важливим чинником забезпечення економічної стійкості територій, створення нових робочих місць, формування дохідної частини місцевих бюджетів та розвитку підприємницької ініціативи населення. Ефективне публічне управління розвитком малого і середнього підприємництва передбачає формування сприятливого інституційного середовища, спрощення регуляторних процедур, забезпечення доступу до фінансових ресурсів, цифрових сервісів та програм підтримки бізнесу.

Синергія між механізмами публічно-приватного партнерства та розвитком малого і середнього бізнесу створює передумови для комплексного розвитку територіальних громад. Участь підприємницького сектору в реалізації локальних інфраструктурних та соціально-економічних проєктів сприяє активізації інвестиційної діяльності, підвищенню конкурентоспроможності регіонів та зміцненню фінансової спроможності місцевого самоврядування [1].

У сучасних умовах важливими напрямками удосконалення публічного управління у зазначеній сфері є розвиток цифрових платформ взаємодії влади та бізнесу, впровадження інструментів стратегічного планування територіального розвитку, розширення програм грантової підтримки підприємництва, а також формування прозорих механізмів реалізації проєктів публічно-приватного партнерства. Важливим завданням також залишається підвищення рівня інституційної спроможності органів місцевого самоврядування щодо управління інвестиційними та партнерськими проєктами [3].

Отже, розвиток публічно-приватного партнерства та удосконалення механізмів підтримки малого і середнього бізнесу є важливими складовими ефективної системи публічного управління територіальним розвитком. Їх комплексне використання сприятиме зміцненню економічного потенціалу територіальних громад, підвищенню рівня зайнятості населення та забезпеченню сталого розвитку регіонів України в умовах сучасних викликів.

Список використаних джерел

1. Александров Б., Юричин В. Роль малого та середнього бізнесу в контексті розвитку територіальних громад. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 12. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6713> (дата звернення: 05.05.2026).
2. Косицька В. Розвиток публічно-приватного партнерства у формуванні стратегій місцевого розвитку в умовах повоєнної відбудови. *Вчені записки КНЕУ*. 2024. № 35(2). URL: <https://vz.kneu.ua/download/2024/> (дата звернення: 05.05.2026).
3. Кубрак Г. О. Перспективи державної підтримки суб'єктів малого бізнесу: правовий аспект. *Право і суспільство*. 2024. № 2. DOI: 10.32842/2078-3736/2024.2.88. URL: https://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/2_2024/90.pdf (дата звернення: 05.05.2026).
4. Петрова І. П., Шилепницький П. І. Публічно-приватне партнерство у повоєнній відбудові України: основні виклики та напрями розвитку. *Чумаченківські читання*. 2024. URL: <https://www.chumachenko-readings.org/download/2024/11-Petrova.pdf> (дата звернення: 05.05.2026).